

Sygn. akt VI Ga 188/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska (spr.)

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) S.A. w Ł.

przeciwko: Fabryce (...) S.A. w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w R.

V Wydziału Gospodarczego z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt V GC 859/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda (...) S.A. w Ł. na rzecz pozwanego Fabryki (...) S.A. w Ł. kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Anna Harmata SSO Andrzej Borucki SSO Barbara Frankowska

sygn. akt VI Ga 188/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 września 2016 r.

Pozwem z dnia 15 kwietnia 2015 r. powód (...) S.A. Oddział w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego Fabryki (...) S.A. w Ł. kwoty 10.454,81 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem naprawienia szkody, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że łączyły go z pozwanym umowy świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 15 grudnia 2010 r. Z tytułu wykonanego świadczenia powód wystawił faktury VAT na łączną kwotę 10.454,81 zł. Pismem z dnia 12 lipca 2012 r. pozwany poinformował powoda, że na mocy decyzji Sądu Gospodarczego w Dijon z dnia 3 lipca 2012 r. wobec grupy kapitałowej, do której należy pozwany, zdecydowano o wdrożeniu postępowania naprawczego. Celem zaspokojenia wierzytelności powstałych przed dniem 3 lipca 2012 r. należało dokonać ich zgłoszenia. Pozwany zapewnił jednak, że odpowiednie wezwanie zostanie wystosowane przez sąd francuski. Pismem z dnia 22 kwietnia 2013 r. powód został poinformowany, że Sąd Gospodarczy w Dijon przyjął plan naprawczy wobec pozwanego. Wobec

braku zgłoszenia wierzytelności powód utracił możliwość ich zaspokojenia. Dodatkowo pozew o zapłatę ww. faktur z dnia 21 marca 2014 r. został odrzucony postanowieniem z dnia 5 grudnia 2014 r. z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej podczas wdrożenia procedury de redressement w państwie członkowskim UE. Roszczenie odszkodowawcze znajduje swoje oparcie w treści art. 471 k.c. w zw. z art. 361 k.c.

W dniu 27 kwietnia 2015 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w R. wydał nakaz zapłaty.

W sprzeciwie zaskarżającym nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w całości pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu.

Pozwany przyznał fakt zawarcia ww. umów i otwarcie przez Sąd Gospodarczy w Dijon procedury naprawczej redressement judiciaire oraz obowiązek prowadzenia postępowania według przepisów prawa państwa wszczęcia postępowania. Termin do zgłoszenia wierzytelności wynosił 4 miesiące od dnia ogłoszenia wszczęcia postępowania sądowego w BODACC (Urzędowym Biuletynie Ogłoszeń Cywilnych i Handlowych) i dla pozwanego upłynął z dniem 17 listopada 2012 r. Zgłoszenia wierzytelności dokonuje się po otrzymaniu zaproszenia do zgłoszenia wierzytelności, którego dokonuje komisarz sądowy. Dłużnik zaś z chwilą wszczęcia procedury ma obowiązek sporządzenia listy wierzycieli wraz z kwotą zadłużenia i przekazania jej administratorowi prawnemu oraz komisarzowi sądowemu. Pozwany poinformował swoich wierzycieli o wszczęciu procedury i jej skutkach oraz o możliwości zgłaszania wierzytelności po otrzymaniu korespondencji z sądu francuskiego. Powód przez cały okres trwania procedury naprawczej nie podejmował próby kontaktu z pozwanym i nie wykazywał zainteresowania przebiegiem postępowania. Wierzytelność powoda została ujęta w spisie wierzytelności sporządzonym przez pozwaną i przekazanym komisarzowi sądowemu.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa podtrzymała żądania i twierdzenia pozwu. Odmiennie od pozwanego oceniono oświadczenie mec. P. M. z dnia 26 maja 2015 r. o wysłaniu wezwań do zgłoszenia wierzytelności wszystkim podmiotom wskazanym w liście doręczonej przez pozwanego. Samo oświadczenie nie jest równoznaczne z udowodnieniem, że wezwanie takie zostało doręczone powodowi. W ocenie powoda jego roszczenie odszkodowawcze powstało i stało się wymagalne po dacie, kiedy utracił możliwość odzyskania należności w drodze postępowania naprawczego – dlatego też nie obejmują go rygory wynikające z francuskiej procedury. Powód podniósł też, że treść pisma z dnia 12 lipca 2012 r. pozostaje w sprzeczności z treścią przepisów wskazanych w sprzeciwie, albowiem w piśmie wystosowanym do wierzycieli pozwany podniósł, że zgłoszenia wierzytelności można dokonywać po uprzednim wezwaniu przez sędziego-komisarza, zaś w treści sprzeciwu określił, że terminy te miały charakter sztywny i biegly od momentu ogłoszenia w odpowiednim publikatorze. Powód podniósł, że nie zachodzą żadne okoliczności, które uwalniałyby pozwanego od odpowiedzialności.

Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2015 r. sygn. akt V GC 859/15 Sąd Rejonowy w R. V Wydział Gospodarczy oddalił powództwo (pkt I) zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (pkt II).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że powoda - (...) S.A. Oddział w R. łączyły z pozwanym - Fabryką (...) S.A. w Ł. dwie umowy o świadczenie usług dystrybucji nr (...) oraz nr (...) z dnia 15 grudnia 2010 r. Na ich podstawie powód, jako Operator Systemu (...) był obowiązany do świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej na rzecz pozwanego (odbiorcy) do miejsc dostarczania wskazanych w umowach, zaś pozwany do uiszczenia opłaty zgodnie z taryfą.

Z tytułu świadczonych usług dystrybucyjnych powód wystawił na rzecz pozwanego faktury VAT nr (...) za miesiąc czerwiec 2012 r. na kwotę 4.734,86 zł z terminem płatności do dnia 6 lipca 2012 r., nr (...) za miesiąc czerwiec 2012 r. na kwotę 4.803,01 zł z terminem płatności do 16 lipca 2012 r., nr (...) za miesiąc lipiec 2012 r. na kwotę 4.584,72 zł z terminem płatności do 26 lipca 2012 r. Powyższe należności nie zostały przez pozwanego zaspokojone.

W dniu 3 lipca 2012 r. Sąd Gospodarczy w Dijon Druga Izba ogłosił rozwiązanie planu naprawczego (planu de sauvegarde), który został ogłoszony w dniu 10 listopada 2009 r. i wszczął postępowanie naprawcze (procedure de redressement) wobec Fabryki (...) S.A.

Pismem z dnia 12 lipca 2012 r. (doręczonym powodowi w dniu 25 lipca 2012 r.) pozwany poinformował powoda o rozwiązaniu w dniu 3 lipca 2012 r. przez Sąd Gospodarczy w Dijon planów ochronnych sauvegarde (...) spółek Grupy (...) oraz francuskiej M. B., a także o wdrożeniu postępowania naprawczego (redressement judiciaire). W piśmie tym pozwany wskazał, że zgłaszanie wierzytelności może rozpocząć się dopiero, gdy Sąd w Dijon wystosuje korespondencję w tej sprawie. Pozwany zadeklarował również pomoc wierzycielom w zakresie zgłaszania wierzytelności oraz wskazał osobę do kontaktu.

Pozwany sporządził listę wierzycieli według stanu na dzień wszczęcia procedury redressement judiciaire, w której pod pozycją nr 75 został ujęty powód, i przekazał listę komisarzowi sądowemu w osobie mec. P. M..

Powód nie dokonał zgłoszenia wierzytelności do Sądu Gospodarczego w Dijon i nie został ujęty w planie naprawczym.

Postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2013 r. Sąd Gospodarczy w Dijon Druga Izba zatwierdził plan naprawczy spółki Fabryki (...) S.A. z siedzibą w Ł.. Planu naprawczego przewidywał zaspokojenie zgłoszonych wierzytelności w wymiarze 100%.

Pismem z dnia 22 kwietnia 2013 r. (doręczonemu powodowi w dniu 26 kwietnia 2013 r.) zarząd pozwanego poinformował powoda, że z dniem 9 kwietnia 2013 r. Sąd Gospodarczy w Dijon przyjął plan naprawczy dla pozwanego w ramach postępowania naprawczego (redressement judiciaire).

Pismem z dnia 15 stycznia 2014 r. powód zwrócił się do pozwanego o wyjaśnienie jego sytuacji w związku z informacją z dnia 26 kwietnia 2013 r. od Sądu z Dijon w sprawie akceptacji planu naprawczego i ostatecznego zatwierdzenia listy wierzycieli. Jednocześnie poinformował, że w okresie pomiędzy lipcem 2012 r. a kwietniem 2013 r. powód nie otrzymał żadnej korespondencji w sprawie zgłaszania wierzytelności.

W odpowiedzi na powyższe pismo pozwany wskazał, że z informacji uzyskanych od mec. P. M., ustanowionego orzeczeniem Sądu Gospodarczego w Dijon z dnia 3 lipca 2012 r. pełnomocnikiem prawnym wierzycieli Fabryki (...) S.A., zaproszenia do zgłoszenia wierzytelności zostały sporządzone w dniu 23 lipca 2012 r. oraz wysłane w kolejnych dniach. Jeżeli wierzyciele nie zgłosili wierzytelności i nie zwrócili się do sądu o zastosowanie wobec nich terminu prekluzyjnego, ich wierzytelności nie były ujęte w postępowaniu i nie mogą brać udziału w podziale i dywidendach, jakie będą miały miejsce. Nie mogą być spłacani w ramach planu ani poza planem, pod warunkiem, że ich wierzytelności powstały przed 3 lipca 2012 r.

Pismem z dnia 26 marca 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 10.454,81 zł tytułem szkody poniesionej na skutek niewłaściwego wykonania zobowiązania, tj. wprowadzenia w błąd (...) S.A. co do sposobu i terminu zgłoszenia wierzytelności w toku postępowania naprawczego.

Sąd Rejonowy wskazał, powołując art. 471 kc, art. 361 § 1 kc i art. 6 kc t.j. przesłanki roszczenia odszkodowawczego i ciężaru dowodu, że powód (...) S.A. z siedzibą w L. wywodzi swoje roszczenie o zapłatę kwoty 10.454,81 zł tytułem odszkodowania z art. 471 k.c. w związku z nienależytym wykonaniem zobowiązania. W ocenie powoda pozwany przyjmując na siebie odpowiedzialność za prawidłowe przeprowadzenie planu naprawczego i pouczając powoda o konieczności oczekiwania na korespondencję z Sądu Gospodarczego w Dijon – wprowadził spółkę w błąd co do sposobu i terminu zgłaszania wierzytelności, co skutkowało brakiem zgłoszenia roszczenia z przedmiotowych umów oraz brakiem ich zaspokojenia.

W ocenie Sądu wybór konkretnego reżimu odpowiedzialności odszkodowawczej, czy to kontraktowej czy to deliktowej, w szczególności w przypadku podmiotu reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, mieści się w zakresie autonomii woli stron i wywołuje określone skutki prawne i procesowe. W szczególności wpływa na podstawę faktyczną

powództwa, ukierunkowuje postępowanie dowodowe w sprawie, a w konsekwencji również wpływa na podstawę orzekania (art. 321 § 1 k.p.c.), która wiąże Sąd rozpoznający sprawę.

Nie była sporna między stronami wysokość odszkodowania, która zamykała się w kwocie 10.454,81 zł, odpowiadając w istocie kwocie opłat obciążających pozwanego jako odbiorcę z tytułu zawartych umów o świadczenie usług dystrybucji nr (...) oraz nr (...), obie z dnia 15 grudnia 2010 r. Również w kontekście zatwierdzonej treści planu naprawczego – przewidującego zaspokojenie zgłoszonych wierzytelności w wymiarze 100%, można zasadnie przypuszczać, że w wypadku dokonania zgłoszenia przez powoda uzyskałby on całkowite zaspokojenie swoich należności z tytułu opłat za świadczone usługi. Jednakże w ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. W pierwszej kolejności strona powodowa winna wykazać treść zobowiązania pozwanego względem powoda, którego dłużnik nie wykonał lub wykonał, lecz w sposób nienależyty. Nie jest zasadne powoływanie się na ogólne twierdzenie o przyjęciu przez pozwanego na siebie odpowiedzialności za prawidłowe przeprowadzenie planu naprawczego – już choćby z tego względu, że plan naprawczy został zatwierdzony dopiero w kwietniu 2013 r., zaś ewentualne zaniechanie pozwanego miało miejsce w toku procedury zmierzającej do powstania takiego planu (a więc na etapie znacznie wcześniejszym niż realizacja planu). W tym zakresie chodzi o obowiązek związany z postępowaniem naprawczym (*redressement judiciaire*), który obciążał pozwanego (jako dłużnika) względem jego wierzycieli. Zgodnie z art. 17 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U.UE.L. 00.160.1 ze zm.) przesłanki wszczęcia postępowania upadłościowego, sposób jego prowadzenia i ukończenia określa prawo państwa wszczęcia postępowania – w niniejszej sprawie prawo francuskie. Nie było kwestionowane przez powoda, że stosownie do przepisów prawa francuskiego Code de Commerce (art.L622-6 i R622-2) dłużnik z chwilą wszczęcia procedury ma obowiązek sporządzenia listy wierzycieli wraz z kwotą zadłużenia i przekazania jej administratorowi prawnemu oraz komisarzowi sądowemu. Ten obowiązek został przez pozwanego wykonany, a dowodem na powyższą okoliczność jest wyciąg z listy wierzycieli, na której został umieszczony powód i jego wierzytelność oraz wskazany prawidłowy adres do doręczeń. Zawiadomienie zaś wierzycieli o możliwości zgłaszania wierzytelności wraz podaniem terminów i formalności, jakich należy przestrzegać należało do obowiązków komisarza sądowego. Powód nie wskazał zatem jaka była treść zobowiązania pozwanego i z jakiej podstawy ona wynikała, a którego nienależyte wykonanie wiązało się z powstaniem szkody po stronie powoda.

Powód nie wykazał również nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, tj. faktu skierowania do niej informacji zawierającej błędne pouczenie o treści prawa francuskiego. Podkreślić należy, że powód nie kwestionował treści prawa francuskiego przytoczonej przez pozwanego w sprzecznie. W ocenie Sądu nie zachodzi sprzeczność między treścią sprzeciwu a treścią informacji przekazanej powodowi w piśmie z dnia 12 lipca 2012 r., która mogłaby uzasadniać błąd po stronie powoda. Istnienie terminów prekluzyjnych do zgłaszania wierzytelności w celu ujęcia ich w planie naprawczym i obowiązek zawiadamiania wierzycieli o możliwości zgłaszania wierzytelności mogą istnieć obok siebie. Jeżeli nawet dłużnik poinformował wierzyciela wyłącznie o tym, że otrzyma on zawiadomienie o możliwości zgłaszania wierzytelności (w której zostaną podane szczegółowe informacje i wymogi formalne – w tym dotyczące terminu), a nie podał informacji o samym terminie – to nie jest to informacja błędna czy wprowadzająca w błąd. Można co najwyżej ująć ją jako informację niepełną, lecz w ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy między podaniem takiej informacji a szkodą. Związek taki zachodzi natomiast między brakiem doręczenia zawiadomienia o możliwości zgłaszania wierzytelności do planu, który to jednak obowiązek zawiadomienia nie należał do pozwanego. Strona powodowa nie wykazała tym samym istnienia zobowiązania ciężącego na pozwanym przekazania informacji o procedurze naprawczej według prawa francuskiego, jak również nie wykazała istnienia adekwatnego związku przyczynowego między podaniem niepełnej informacji przez pozwanego w piśmie z dnia 12 lipca 2012 r. a szkodą.

Ponadto, jak zasadnie wskazał na to pozwany, strona powodowa wykazała się całkowitą biernością w należyтым zabezpieczeniu swoich interesów w postępowaniu naprawczym prowadzonym przed sądem francuskim. Powód ograniczył się jedynie do oczekiwania na korespondencję od komisarza sądowego – powołując się na działanie w zaufaniu do pisma z dnia 12 lipca 2012 r. (uzasadniając to faktem zaufania do osoby pozwanego wynikającym z wieloletniej współpracy). Powód jako profesjonalista, dysponujący rozbudowanym działem prawnym, winien

podjąć działania w kierunku ustalenia prawa właściwego i sprawdzić we własnym zakresie informacje podane przez pozwanego. Jest to szczególnie istotne w przypadku zastosowania procedury naprawczej według prawa obcego – a na istotność tej okoliczności i trudności z tym związane wskazał sam powód w treści pozwu. Podjęcie określonych działań mających na celu dokonanie weryfikacji informacji przedstawionych przez pozwanego, zasięgnięcie dodatkowych informacji od pozwanego, czy w samym Sądzie Gospodarczym w Dijon, ustalenie treści przepisów prawa francuskiego świadczyłoby o dochoowaniu należytej staranności wymaganej od podmiotów profesjonalnych prowadzących działalność gospodarczą. Ograniczenie się do zwykłego oczekiwania na reakcję pozwanego bądź na korespondencję z Sądu Gospodarczego w Dijon świadczy o zaniechaniu powoda, które pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą i przerywa występowanie takiego związku między zachowaniem pozwanego a szkodą. Tym samym nie można uznać, aby powód wykazał istnienie adekwatnego związku przyczynowego między działaniem pozwanego polegającym na przekazaniu określonej informacji w piśmie z dnia 12 lipca 2012 r. a szkodą – który to dowód stosownie do art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. obciążał powoda. Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 471 k.c. w zw. z art. 361 § 1 k.c. oraz art. 6 k.c. oddalił powództwo. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją powód zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

- art. 471 kc w zw. z art. 472 w zw. z art. 361 § 1 kc , poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej, podczas gdy wszystkie elementy konstrukcji odszkodowawczej wskazane w ww. przepisach w sprawie zaistniały,

2 . naruszenie przepisów postępowania, a to:

- art. 233 § 1 kpc, polegające na błędnej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz dokonanie ustaleń faktycznych pozostających w sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym oraz przyjęcie, że strony nie wiązały żaden stosunek obligacyjny,

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 232 kpc oraz art. 6 kc poprzez przyjęcie, że powód nie wykazał istnienia stosunku obligacyjnego pomiędzy stronami oraz nienależytego wykonania przez pozwanego przedmiotowego zobowiązania,

- art. 321 § 1 kpc poprzez przyjęcie, że sąd był związany wskazaniem podstawy prawnej dochodzonego roszczenia

- art. 471 kc w zw. art.361 § 1 kc poprzez przyjęcie, że w ustalonym stanie faktycznym pomiędzy działaniem (zaniechaniem) pozwanego, a powstałą szkodą nie występuje związek przyczynowy,

- art. 415 kc poprzez jego niezastosowanie w przedmiotowej sprawie pomimo, że działanie (zaniechanie) pozwanego wyczerpywać może przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej wskazane w tej regulacji,

- art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy oddalenie powództwa, a o za tym idzie brak możliwości zaspokojenia powoda jego słusznych i wymagalnych wierzytelności w stosunku do pozwanego, prowadzi do naruszenia zasad współżycia społecznego i ustalonych zwyczajów, jak również jest sprzeczne ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Mając na uwadze naprowadzone powyżej zarzuty wniósł o :

- zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty wskazanej w treści pozwu wraz z odsetkami i kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego w tym zastępstwa procesowego

względnie uchylenie wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu apelacji powód przytoczył i rozwinął argumenty na poparcie zgłoszonych zarzutów.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wyciągnął z niego wnioski logicznie uzasadnione. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił

motywy swego rozstrzygnięcia oraz argumentację na poparcie swego stanowiska. Dlatego też ustalenia Sądu Rejonowego Sąd Okręgowy przyjął za własne.

Niezasadnym był zarzut naruszenia art. 321 § 1 kpc poprzez przyjęcie, że Sąd był związany wskazaniem podstawy prawnej dochodzonego roszczenia.

Zaznaczyć należy, że w przedmiotowej sprawie niezależnie od podanej jednoznacznie podstawy prawnej roszczenia, t.j. art. 471 kc już w pozwie, powód reprezentowany przez fachowego pełnomocnika konsekwentnie operował pojęciami nie tylko odszkodowania ale też nienależytego wykonania zobowiązania i ukierunkował w ten sposób cały proces.

W konsekwencji obowiązkiem Sądu było rozpoznanie sprawy w granicach tak określonego roszczenia. Nie było podstaw do poszukiwania z urzędu innej podstawy prawnej, jak też dowodów na jej poparcie, niż te wskazane przez powoda. Przeciwnie, Sąd w myśl art. 321 § 1 kpc nie może orzekać co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem. Kwalifikacja prawna dochodzonego roszczenia co prawda należy do sądu, ale nie można wykluczyć, że powołanie przez stronę określonej normy prawa materialnego jako mającej stanowić podstawę rozstrzygnięcia o tym roszczeniu wiąże sąd w tym sensie, że stanowi uzupełnienie okoliczności faktycznych określających żądania pozwu (art. 321 § 1 w zw. z art. 187 § 1 kpc). Niekiedy bowiem zmiana podstawy prawnej powództwa, wymaga także zupełnie innego rozumienia okoliczności faktycznych stanowiących podstawę powództwa i w takich przypadkach zmiana taka dokonana przez Sąd, wbrew stanowisku strony, narusza art. 321 kpc.

W konsekwencji niezasadnym był tym samym także zarzut naruszenia art. 415 kc poprzez jego niezastosowanie przez Sąd w przedmiotowej sprawie jako, że wskazując na podstawę z art. 471 kc powód ukierunkował proces na zupełnie inne tory niż wynikać by to mogło z art. 415 kc. Do przyjęcia odpowiedzialności deliktowej dłużnika, odmiennie niż w reżimie odpowiedzialności kontraktowej konieczne jest jednoczesne wykazanie odmiennych przesłanek: czynu niedozwolonego, winy oraz związku przyczynowego pomiędzy winą a szkodą..

Powód ani w pozwie, ani na dalszym etapie postępowania nie sprecyzował też podstawowej przesłanki odpowiedzialności deliktowej, a to jaki czyn bezprawny można zarzucić pozwanemu.

Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze, że czyn sprawcy – w niniejszej sprawie pozwanego, który pociąga za sobą odpowiedzialność cywilną musi cechować się bezprawnością, którą w prawie cywilnym pojmuje się szeroko jako niezgodność zachowania się sprawcy z porządkiem prawnym. Zakresem bezprawności są objęte nie tylko naruszenia zawartych w przepisach - różnych zresztą gałęzi prawa - zakazów czy nakazów, adresowanych do ogółu lub określonych podmiotów, ale ponadto naruszenia zasad współżycia społecznego. Abstrahując już od podania w sposób jednoznaczny innej niż art. 415 kc podstawy prawnej, należy zauważyć, że powód nie wskazał ani normy prawnej, zwyczaju czy jakiejś konkretnej zasady współżycia społecznego (ujęcie normatywne zasad współżycia społecznego), z którą zachowanie pozwanego pozostawało w sprzeczności, jak też okoliczności usprawiedliwiających tezę, że zachowanie pozwanego było nieetyczne i nie do pogodzenia z powszechnie aprobowanymi w społeczeństwie wartościami moralnymi (ujęcie sytuacjonistyczne zasad współżycia społecznego). Powyższego nie spełnia samo powołanie się w pozwie na podanie błędnej informacji.

Przeciwnie powód reprezentowany przez kwalifikowanego pełnomocnika czyniąc podstawą żądania przepis art. 471 kc, przedstawił pod osąd tylko te fakty, które mogą posłużyć jako substrat konstrukcji odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania bliżej niesprecyzowanego zobowiązania, a w związku z tym badane było nie czy doszło do czynu niedozwolonego, ale czy strony wiązało zobowiązanie i jego ewentualne nienależyte wykonanie, jak też szkoda, związek przyczynowy. Podanie zaś błędnej informacji nie było w ocenie samego powoda deliktem, ale nienależytym wykonaniem zobowiązania.

W konsekwencji Sąd I instancji nie mógł orzekać na innej podstawie prawnej niż wskazana przez stronę i miał obowiązek rozpoznać sprawę w wyżej wskazanych granicach.

Niezasadnym był zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc poprzez brak wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która miała doprowadzić do błędnych ustaleń faktycznych, wyrażających się w nieuzasadnionym przyjęciu, że strony nie wiązała żaden stosunek obligacyjny jak też i niewykazaniu nienależytego wykonania przez pozwanego przedmiotowego zobowiązania.

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu /I ACa 209/12 wyrok s.apel. 2012-10-12 w Białymstoku LEX nr 1223145/. W sprawie nie zachodzi dysharmonia pomiędzy materiałem dowodowym a konkluzją, do której doszedł Sąd na skutek przeanalizowania dowodów. Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy nie koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania.

W tym miejscu należy wskazać, iż niezasadnym były także zarzuty naruszenia art. 471 kc w zw. z art. 472 w zw. z art. 361 § 1 kc, poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.

Dla wykazania odpowiedzialności kontraktowej, o której mowa w art. 471 kc koniecznym było, aby powód udowodnił, że zaistniały kumulatywnie trzy przesłanki: niewykonanie/nienależyte wykonanie zobowiązania, powstanie szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą powoda a niewykonaniem/nienależytym wykonaniem umowy przez pozwanego /art. 361 § 1 i 2 kc/. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Oceny zaś czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy /por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2004 r. sygn. akt IV CK 672/03/.

Niespełnienie choćby jednej z tych przesłanek wyklucza odpowiedzialność odszkodowawczą.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał przesłanki o podstawowym znaczeniu, a to zobowiązania pozwanego, które ten miał naruszyć. Powód nie wskazał ani przed Sądem I instancji, ani w apelacji jednoznacznie zobowiązania, co do którego formułuje zarzut niewykonania zobowiązania.

Jedyne umowy, na które wskazywał jednoznacznie to te o świadczeniu usług dystrybucyjnych. Nie ulega wątpliwości, że te umowy nie są podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej w tej sprawie. Z tych umów nie wynikały jakiegokolwiek obowiązki pozwanego wobec powoda na wypadek postępowania naprawczego prowadzonego przed sądem francuskim. W apelacji powód podnosi deklarowanie bieżącej pomocy w dopełnieniu wszelkich formalności związanych z wdrożeniem procedury nieznannej na terenie gdzie mieści się siedziba wierzyciela. Ponadto powołuje się na przyjęcie przez powoda odpowiedzialności za prawidłowe wykonanie przez powoda obowiązków wynikających z zagranicznej procedury naprawczej, w tym za prawidłowe wykonanie i przeprowadzenie planu naprawczego, poczynając na konieczności oczekiwania na korespondencję z Sądu w Dijon.

W ocenie Sądu Okręgowego z treści pisma z 12.07.2012 r. i załącznika do niego wynika jedynie deklarowanie pomocy w przypadku zgłaszania wierzytelności. Pozwany nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności „za prawidłowe wykonanie przez powoda obowiązków wynikających z zagranicznej procedury”. Takie zobowiązanie zresztą jest nierealne i

niezależne od pozwanego. Powód nadinterpretuje treść pisma pozwanego z 12.07.2012r., gdzie poza zwykłą deklaracją pomocy nie ma żadnego ważnego zobowiązania, za które pozwany przyjmuje odpowiedzialność i wynikiem którego (w adekwatnym związku przyczynowym) jest szkoda dochodzona pozwem. Prawidłowe jest przy tym stanowisko, że informacja nie była błędna, nieprawdziwa, a co najwyżej niepełna. Pozwany nie mógł przyjąć na siebie obowiązku za prawidłowe wykonanie obowiązków przez komisarza sądowego, za prawidłowe wykonanie obowiązków przez powoda, za prawidłowe wykonanie i przeprowadzenie procedury naprawczej.

Niezasadnym jest także zarzut naruszenia art. 5 kc poprzez jego niezastosowanie.

Przede wszystkim przepis art. 5 kc ma charakter wyjątkowy i jego stosowanie powinno być ograniczane do szczególnie drastycznych przypadków nadużycia prawa, które w sprawie nie miały miejsca. Pamiętać też należy, że art. 5 kc nie może być jego jedyną podstawą prawną roszczenia. Istotą i funkcją tej klauzuli generalnej jest możliwość uwzględnienia w ocenie różnego rodzaju lecz o charakterze wyjątkowym okoliczności faktycznych, które jednakże nie mogą - w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego (sytuacji prawnie relewantnej) - być źródłem powstania prawa podmiotowego w stosunku do drugiej osoby /zob. wyr. SN z 19.3.2002 r., IV CKN 892/00, Legalis/.

Skoro zatem powód nie wykazał podstawowych przesłanek odpowiedzialności z art. 471 kc, nie może być mowy o oparciu powództwa i jego uwzględnieniu wyłącznie na podstawie art. 5 kc.

Mając na względzie poczynione rozważania Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda wzajemnego na podstawie art. 385 kpc orzekając jak w pkt I wyroku.

W przedmiocie kosztów postępowania Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt II, mając na uwadze wynik postępowania apelacyjnego, na podstawie art. 98 kpc i art. 108 § 1 kpc oraz § 2 pkt 5 w zw. z § 10 pkt 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz.U. 5.11.2015 r./.